

Тема. Доконаний і недоконаний види дієслова (Яблуня-колонія - одне з семи чудес України!)

Мета: формувати предметні компетентності: розвиток орфографічних умінь; формування умінь лексичної грамотності;

ключові компетентності: уміння вчитися протягом життя (формувати уміння здійснювати пошук інформації); математична (формування умінь скласти схему за поданим матеріалом), екологічна грамотність і (готовність зберігати природні ресурси);

розвивати уміння розпізнавати дієслова доконаного та недоконаного виду, конструювати речення, використовуючи дієслова доконаного та недоконаного виду;

сприяти усвідомленню екологічної відповідальності, збереженню унікальності природного середовища.

Тип уроку: урок вивчення нового навчального матеріалу

Технологія: формування творчої особистості

Форми роботи: робота в групах

Методи: пояснювально-ілюстративні, частково-пошукові, ігрові

Обладнання: <https://www.tes.com/lessons/GguHj2fLJ1ofgg/edit>

Перебіг уроку:

I. Організаційний етап

Усміхніться один одному, подумки побажайте успіхів на цілий день. Для того, щоб впоратися на уроці з завданнями, будьте старанними і слухняними. Девіз уроку:

Не просто слухати, а чути.

Не просто дивитися, а бачити.

Не просто відповідати, а міркувати.

Дружно і плідно працювати.

II. Актуалізація навчального досвіду

Робота з таблицею:

Не знаю	Знаю	Хотів (ла) би (б) дізнатися
---------	------	--------------------------------

III. Актуалізація потрібного навчального досвіду

Любі діти!

Під час вивчення даної теми, ви навчитесь знаходити дієслова доконаного і недоконаного виду в реченні; **конструювати** речення з дієсловами доконаного і недоконаного виду; **цінувати** бережне ставлення до довкілля, до власного здоров'я.

Сьогодні у нас незвичайний урок, адже не щодня віртуально побуваєш в Сумській області, м. Кролевець, вул. Андріївська, 51, де, напевно, полюбляв князь посидіти в тіні гілок яблуні "княжої" ("крученої"), скуштувати її смачне кисло-солодке яблуко...

Отож, в мандрівку...

IV. Пояснення нового матеріалу

<https://cacao.com/diagrams/KQTCPB10m396q7WX#EC100>

«Відкриття слова»

Мало кому відомо, що яблуня-колонія, яка росте в невеликому містечку Кролевці, що на Сумщині – єдине у світі неповторне природне явище. Винятковість її полягає в тому, що це дерево (наголошую, дерево, а не сад) займає площу орієнтовно 10 соток. А ще воно росте та плодоносить вже понад 220 років, у той час як вік звичайної яблуні рідко сягає навіть 60 років.

Яблуня-колонія - прикладка з означуванням словом, як правило, пишеться через дефіс - незалежно від її місця. Це, зокрема, прикладка, яка характеризує предмет за якісною ознакою.

V. Формування нового навчального матеріалу

Перегляньте відео <https://www.youtube.com/watch?v=YWeMVXIkWxE>

- Побудуйте **висловлювання**, розпочавши його словами: «Якби я була(був) яблунею-колонією...», використовуючи дієслова доконаного та недоконаного виду.
- **рольова гра** «Я — яблуня-колонія», інсценування окремих епізодів відео. Це сприятиме пробудженню інтересу, розвиватиме комунікативні навички учнів.
- **Ситуація.** Яблуні-колонії всього 12 років. Дайте їй пораду, як своїй ровесниці. Як ви вважаєте, що їй найпотрібніше? Продовжте фразу: «Я порадив би яблуні колонії...», «Я побажав би яблуні-колонії...» Такі вправи не тільки логічно поєднують початок і кінець уроку, а мають і виховний вплив, і водночас допоможуть учням перенести набуті знання у власний життєвий досвід.

VI. Узагальнення й систематизація набутого навчального досвіду

Коментування тексту-опори. Визначити дієслова недоконаного виду у тексті-опорі.

У місті Кролевець на Сумщині -росте- унікальна яблуня-колонія, що -займає- площу близько 0,10 га та -входить- до складу природньо-заповідного фонду України. Ця надзвичайна "яблуня-колонія" відмінна завдяки своїй дивовижній формі, довголіттю, щорічному плодоношенню, і особливо завдяки здатності до самостійного укорінення гілками.

Зовні - це яблуневий кущ, вік якого більш ніж 220 років. Яблуня давно вже не має первинного материнського стовбура, але -налічує- біля 15 стувбурів-гілок, що приросли до землі. Неперевершеною, ніде не відомою властивістю яблуні є здатність до самостійного укорінення гілками, а значить - до прождовження життя. Коли один зі стовбурів, що приріс до землі, повинен померти, його гілки стрімко -хиляться- до землі й -прирастають- також. Оскільки яблуня-колонія - це повноцінний сад, -плодоносить- щорік тільки половина дерева, а інша половина -відпочиває-.

Яблуки в неї середньої величини, кисло-солодкі із терпким присмаком. Наукового пояснення феномену Кролевецької яблуні немає. Досліджували й пагонці, й ґрунт - нічого особливого. Та й радіація у нормі. Багато років ентузіасти намагаються виростити яблуню з пагонців та насіння, але виростають звичайні яблуні.

Біоенергетики довели, що енергія яблуні -омолоджує- людей, а ті, що -живуть- у селах, -стверджують-: якщо постояти, притулившись до стовбуру, перестають болі у спині.

З 1998 року яблуню-колонію -охороняє- закон. Побачити її -приїжджають- з Голандії, Туреччини, Фінляндії, Білорусії.

[Інтерактивна вправа](#)

VII. Контроль та корекція набутого навчального досвіду

Робочий листок для перевірки засвоєння матеріалу

VIII. Підсумок уроку

А зараз підведемо підсумки нашого уроку. Вправа “Валіза”: перед вами валіза. Уявіть собі, що це наш сьогоднішній урок. Пропоную кожному розповісти про те, що він візьме з цієї валізи з сьогоднішнього уроку, тобто що сьогодні дізнався, чи чому навчився на уроці.

IX. Домашнє завдання

